

Jan Bouček, Pavel Michna z Vacínova, Praha 2011 (diplomová práce)

Posudek vedoucího

Osoby a osobnosti kolem stavovského povstání se těší a to po právu stále historiografické pozornosti. A to přesto, že prameny k jejich života nejsou často dostatečné, případně jsou nemálo rozptýleny. Současně nepřehlédněme, že nejedna osoba té doby je po dlouhá desetiletí ad hoc oznámkována, či dokonce po dlouho dobu docela pevně ukotvena v obecném povědomí, ať odborném či laickém, jako vysloveně negativní. Prakticky v krystalické podobě to patrně platí pro Pavla Michnu z Vacínova, někdejší pravou ruku nejvyššího kancléře české království Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic. Tento řeznicko-koželužský synek ze severočeské Budyně nad Ohří, jenž se stal ve dvacátých letech 17. věku nejen říšským hrabětem, ale jedním z velmi bohatých a vlivných mužů v tehdejších Čechách. Vpravdě šedá eminence.

Jan Bouček se zabýval tímto tématem již od vstupu do mého semináře, a jako první výstup jej podal ve formě velmi zdařilé bakalářské práce. Byl si vědom úskalí tématu, jeho heuristických, i metodických obtíží. Dokázal se vyrovnat velice dobře i se skutečností, že klíčové dokumenty pro jeho práci se nacházejí v LRRA, původně Žitenice, dnes opět přímo v lobkovických rukou, Nelahozeves. To samo o sobě je deprimující téma, se kterým mám osobně svoji dlouholetou dosti negativní zkušenost.

Jan Bouček se přesto vyrovnal s tématem a jeho zákrutami výtečným způsobem. Práce je velmi široce zakotvena na bezpečné znalosti literatury, kde nechybějí klasické, stejně jako docela zapadlé práce devatenáctého i dvacátého věku. Archivní heuristika, navzdory lobkovické limitě, je rovněž vysoce nadstandartní. Ocenil jsem tu odvahu pustit se do archivu kardinála Ditrichštejna. Ostatně klíčová korespondence mezi Michnou a Lobkovicem diplomantovi neunikla! Vlastní práce je rozdělena - rozdělena velice logicky do dvacítky relativně krátkých, ale zato svižných kapitol. Aparát, řemeslně velice dobře zpracovaný, prozrazuje, že Jan Bouček se zhostil oné analytické části velice dobře, kriticky pracuje s názory cizích autorů.

Za velice objevené považuji skutečnost, že se diplomant nespokojil s přebíráním údaje Tomáše Bílka, dějiny konfiskací, ale v NA, fond SM C 215 vše spočítal znovu sám. Takto, pokud je mi známo, v posledním půlstoletí nepostupoval prakticky žádný historik. A to proto, že Bílek se vlastně stal během desetiletí pramenem. Tohoto pracného, ale koncepčně nehodného podcenění, si velice považují, protože dospěl nejen k jiným cifrám, ale uvědomil

si i vlastní metodu Bílkovu. Jak se ukázalo, nejedná se o nic nepřekonatelného, ale právě naopak, je vhodná modernizovat někdejší kritéria tohoto zasloužilého badatele. Neméně zajímavá je Boučkem prokázáný zdroj Michnova bohatství – totiž státní zakázky. Je zřejmé, že si jimi, bez ohledu, stojíme-li v 17. či 21. století, dá slušně pustit státu žilou.

Pozornost zasluhuje i pečlivá formální stránka, a velmi dobrá jazyková úroveň textu. Zasluluje si, aby *Michna* byl v krátké době publikován.

Výtečnou diplomovou práci Jana Boučka rád doporučuji k obhajobě.

V Praze 1. září 2011

Jaroslav Čechura